
OBSAH

Summary	4
Úvod	5
1. Historie ochrany rostlin	7
2. Rozdělení botanických pesticidů	10
3. Přehled nejčastěji používaných komerčních přípravků	12
3.1. Přípravky na bázi extraktů z chryzantém.....	12
3.2. Přípravky na bázi extraktů z kaledy lysé.....	15
3.3. Přípravky na bázi extraktů ze zederachu indického.....	19
3.4. Přípravky na bázi aromatických rostlin.....	22
3.5. Přípravky na bázi tabáku.....	25
3.6. Přípravky na bázi extraktu z kožnatců a dalších rostlin obsahujících rotenon.....	27
3.7. Přípravky na bázi extraktu z křídlatek.....	29
3.8. Přípravky na bázi hořkoně.....	32
3.9. Přípravky na bázi rostlinných mastných kyselin a mýdel.....	33
3.10. Přípravky na bázi jerlínů.....	35
3.11. Přípravky na bázi extraktu z rostliny <i>Ryania speciosa</i>	36
3.12. Přípravky na bázi extraktů ze sabadily lékařské.....	37
3.13. Přípravky z extraktů pantoflíčků.....	38
3.14. Přípravky na bázi česneku.....	39
3.15. Přípravky na bázi citrónové trávy.....	41
4. Základní látky registrované v zemích EU (k roku 2020)	44
4.1. Co jsou základní látky a jejich možnosti využití v ochraně rostlin.....	44
4.2. Přeslička rolní - <i>Equisetum arvense</i> L.	45
4.3. Vrba - <i>Salix</i> spp. L.	45
4.4. Kopřiva dvoudomá - <i>Urtica dioica</i> L. a kopřiva žahavka - <i>Urtica urens</i> L.	46
4.5. Hydrochlorid chitosanu.....	46
4.6. Lecitin.....	47
4.7. Hydrogenuhličitan sodný.....	47
4.8. Syrovátka.....	48
4.9. Cukr.....	48
4.10. Fruktóza.....	49
4.11. Slunečnicový olej.....	49
4.12. Hořčičný prach.....	49
4.13. Cibulový olej.....	50
4.14. Pivo.....	50
4.15. Ocet.....	50
4.16. Mastek.....	51
4.17. Chlorid sodný (jedlá sůl).....	51
4.18. Jílové uhlí.....	52

4.19. Hydrogenfosforečnan amonný.....	52
4.20. Hydroxid vápenatý (potravinářský).....	53
4.21. Peroxid vodíku.....	53
5. Farmářské přípravky	55
5.1. Rostlinné extrakty	55
5.2. Příprava kvasných vodných výluhů tzv. výkvasů	55
5.3. Odvar z rostlin	56
5.4. Nálev z rostlin.....	56
5.5. Moření osiva a sadby.....	57
5.6. Co lze obecně od farmářských přípravků očekávat.....	57
6. Rostliny vhodné pro přípravu farmářských přípravků	60
6.1. Příprava a použití výluhů k posílení zdravotního stavu, lepšímu růstu a kvetení rostlin... 60	
6.2. Příprava a použití výluhů k prevenci a ochraně před chorobami a škůdci	63
6.3. Vybrané receptury ze světa	71
6.4. Další tradiční přípravky na bázi přírodních látek minerálního a živočišného původu .. 75	
7. Vybrané rostliny s prokazatelnými pesticidními účinky.....	77
7.1. <i>Acer</i> spp. (<i>Aceraceae</i>) javor.....	77
7.2. <i>Acorus calamus</i> L. (<i>Araceae</i>) puškvorec	78
7.3. <i>Ajuga</i> spp. (<i>Lamiaceae</i>) zběhovec.....	79
7.4. <i>Amorpha</i> spp. (<i>Fabaceae</i>) netvařec	80
7.5. <i>Angelica archangelica</i> L. (<i>Apiaceae</i>) andělka lékařská.....	81
7.6. <i>Berberis</i> spp. (<i>Berberidaceae</i>) dřevitál	82
7.7. <i>Camellia sinensis</i> (L.) Kuntze. (<i>Theaceae</i>) čajovník čínský	84
7.8. <i>Capsicum annuum</i> L. paprika roční	85
7.9. <i>Carlina acaulis</i> L. (<i>Asteraceae</i>) pupava bezlodyžná.....	86
7.10. <i>Carum carvi</i> L. (<i>Apiaceae</i>) kmín kořený.....	87
7.11. <i>Chenopodium</i> spp. (<i>Chenopodiaceae</i>) merlík	88
7.12. <i>Citrus</i> spp. (<i>Rutaceae</i>) citrus.....	90
7.13. <i>Decalepis hamiltonii</i> Wight. et Arn. (<i>Asclepiadaceae</i>) dekalepis.....	91
7.14. <i>Hyptis suaveolens</i> (L.) Poit. (<i>Lamiaceae</i>) hyptis	92
7.15. <i>Lantana camara</i> L. (<i>Verbenaceae</i>) libor obecný nebo libora proměnlivá	93
7.16. <i>Leuzea carthamoides</i> (Willd.) DC. (<i>Asteraceae</i>) parcha saflorová	94
7.17. <i>Lobelia inflata</i> L. (<i>Campanulaceae</i>) lobelka nadmutá.....	96
7.18. <i>Lythrum salicaria</i> L. (<i>Lytharaceae</i>) kyprej vrbice	97
7.19. <i>Macleaya cordata</i> (Willd.) R. Br (<i>Papaveraceae</i>) okecek srdčitý.....	98
7.20. <i>Madhuca indica</i> J.F. Gmel (<i>Sapindaceae</i>).....	99
7.21. <i>Magnolia officinalis</i> Rehder & E.H.Wilson (<i>Magnoliaceae</i>) šácholan obecný.....	100
7.22. <i>Mammea</i> sp. (<i>Clusiaceae</i>) mamej americká	101
7.23. <i>Medicago sativa</i> L. (<i>Fabaceae</i>) tolíce vojtěška	102
7.24. <i>Mentha</i> sp. (<i>Lamiaceae</i>) máta	103
7.25. <i>Momordica charantia</i> L. (<i>Cucurbitaceae</i>) momordika papara	104
7.26. <i>Pimenta officinalis</i> Lindl. (<i>Myrtaceae</i>) pimentovník dvoudomý	105
7.27. <i>Piper nigrum</i> L. (<i>Piperaceae</i>) pepřovník černý	106

7.28. <i>Potentilla fruticosa</i> L. (<i>Rosaceae</i>) mochna křovitá	108
7.29. <i>Ruta graveolens</i> L. (<i>Rutaceae</i>) routa vonná.....	108
7.30. <i>Salix</i> spp. (<i>Salicaceae</i>) vrba	110
7.31. <i>Tanacetum vulgare</i> L. (<i>Asteraceae</i>) vratič obecný.....	111
7.32. <i>Tripterygium wilfordii</i> Hook. (<i>Celastraceae</i>) trojkřídlec wilfordův	112
7.33. <i>Verbascum</i> spp. (<i>Scrophulariaceae</i>) divizna	113
7.34. <i>Vincetoxicum fuscatum</i> (Hornem.) Endl. (<i>Apocynaceae</i>) tolita.....	114
8. Sběr rostlin	116
8.1. Desatero rad společných pro botanické pesticidy a farmářské přípravky.....	116
8.2. Výhody a nevýhody botanických pesticidů a farmářských přípravků či základních látek	117
8.3. Nejčastější dotazy od nerozhodnutých pěstitelů.....	119
9. Výzkum a vývoj botanických pesticidů	123
9.1. Výzkum a vývoj nových přípravků na bázi extraktů z rostlin.....	123
9.2. Sekundární metabolity perspektivní pro vývoj nových botanických pesticidů	126
9.3. Základní skupiny perspektivních rostlinných látek	128
10. Závěr	137
Použitá literatura	138
Rejstřík	142
Obrazová příloha	148